

Správa a řízení: kdo co dělá?

Rada ECOFIN: Je složena z ministrů hospodářství a financí každého členského státu, kteří koordinují hospodářské politiky a činí rozhodnutí v rámci fungování Paktu stability a růstu a aplikace Smlouvy. Členské státy eurozóny tvoří spolu s ECB a Evropskou komisí skupinu Eurogroup.

Evropská centrální banka (ECB) a Eurosystem centrálních bank (ESCB): Měnovou politiku, včetně řízení nabídky peněz, provádí nezávisle ECB a centrální banky ESCB.

Evropská komise: Generální ředitelství Evropské komise pro hospodářské a finanční věci (DG ECFIN) monitoruje hospodářskou situaci a uplatňování Paktu stability a růstu. Komise dává také doporučení Radě v případě jakýchkoli potřebných nápravných opatření.

Evropský parlament: Výbor pro hospodářské a měnové záležitosti v Evropském parlamentu monitoruje fungování měnové politiky a Paktu stability a růstu. Po diskuzích s ECB a Evropskou komisí formuluje Evropský parlament svůj názor na kroky, které je nutné podniknout.

Generální ředitelství pro hospodářské a finanční věci Evropské komise

http://ec.europa.eu/economy_finance/

Evropská komise

<http://ec.europa.eu>

Evropská centrální banka

<http://www.ecb.eu>

Euro

<http://ec.europa.eu/euro>

Evropská komise

KC-76-06-269-05-C

Krátký průvodce eurem

Eurobankovky a euromince

V rámci přípravy na zavedení hotovostního eura k **1. lednu 2002** bylo vytištěno více než 14 mld. bankovek v hodnotě 633 mld. eur a bylo vyraženo 52 mld. euromincí s použitím 250 000 t kovu.

Eurobankovky mají stejný vzhled. Euromince mají jednu stranu stejnou, na druhé straně jsou národní motivy příslušné země. Různé velikosti a kontrastní barvy eurobankovek mají za cíl napomoci zrakově postiženým lépe rozpoznávat různé hodnoty bankovek. Kromě toho se bankovky tisknou s různými povrchovými reliéfy, aby byly navzájem odlišitelné hmatem.

Vzor společné strany mincí bude v blízké budoucnosti upraven tak, aby mince odrážely rozšíření EU. Bude zaváděn postupně, počínaje mincemi, které vydají nové státy eurozóny.

Eurozóna dnes a zítra

- Eurozóna
- Členské státy EU s trvalou výjimkou na zavedení eura (tzv. „opt-out“)
- Členské státy EU, které dosud nepřijaly euro

Jedna měna Mnoho příležitostí

© Evropská společnost, 2006

1

Co je to euro?

Euro je měna členských států eurozóny; ty sdílejí „jednotnou“ měnu. Celá Evropská unie (EU) je jednotným trhem, ale pouze její část, eurozóna, má euro.

Zavedení eura 1. ledna 1999 bylo významným krokem v postupném budování Evropské unie. Bylo také jedním z jejich největších úspěchů: více než 315 milionů občanů ve 13 státech eurozóny nyní sdílí

Evropská unie postupně budovala jednotný trh od osmdesátých let. V rámci jednotného trhu se mohlo zboží, lidé, služby a kapitál pohybovat volně a bez omezení. Proto si například belgický zákazník může koupit DVD přehrávač v Německu a vzít si jej domů. Zavedením eura se výhody plynoucí z jednotného trhu dále zvětšují.

2

Proč potřebujeme euro?

K zajištění ekonomické stability a rovněž proto, že jednotný trh s jednotnou měnou je efektivnější, než obchodování na mnoha trzích a v mnoha měnách. Přináší nejen nižší náklady pro spotřebitele a obchodníky, ale také podporu investic.

Euro činí život snadnějším tím, že odstraňuje nutnost směny národních měn při cestování nebo podnikání. Vedle toho podporuje jednotná měna ekonomickou stabilitu. To jsou hlavní důvody, proč potřebujeme euro. Jednotný trh dále činí z EU největší obchodní blok na světě, což nám dává sílu na mezinárodním poli. Euro je také politické rozhodnutí; představitelé evropských států byli po celém století konfliktů odhodláni podpořit v Evropě jednotnost – je to součást budování evropské identity.

3

Jak euro vzniklo?

Cílem zakládající Římské smlouvy z roku 1957 je užší koordinace hospodářských politik mezi členskými státy. Od té doby pracovaly členské státy na integraci svých ekonomik, otevření svých trhů a stabilizaci vzájemných směnných kurzů. V sedmdesátých letech se dostala do popředí i myšlenka jednotné měny.

Od sedmdesátých let učinily členské státy několik pokusů o zavedení jednotné měny, ale všechny byly znemožněny hospodářskou a měnovou nestabilitou. Období stabilních směnných kurzů v průběhu druhé poloviny 80. let dalo nakonec v r. 1989 impuls pro zpracování Delorovy zprávy o jednotné měně. To vedlo v roce 1992 k uzavření Maastrichtské smlouvy, která stanovila pravidla a definovala plán cesty k hospodářské konvergenci a zavedení eura jako účetních peněz v roce 1999, tedy tři roky před zavedením bankovek a mincí v roce 2002.

výhody jednotné měny. Budoucí rozšiřování eurozóny tyto přínosy ještě posílí a rozšíří je po celé Evropské unii.

4

Které členské státy přijaly euro? Které ne?

Jedenáct členských států přijalo euro v roce 1999 (viz mapa); v roce 2001 se k nim připojilo Řecko a v roce 2007 Slovinsko. Tyto státy společně tvoří eurozónu. Další členské státy se připravují ke vstupu nebo mají trvalou výjimku na zavedení eura.

Tvorba hospodářských politik má tři prvky: měnovou politiku, která zajišťuje cenovou stabilitu; fiskální politiku, která se zabývá vládními příjmy a výdaji; a politiky související s fungováním trhů, např. trhů zboží, práce nebo kapitálu. V eurozóně zajišťuje nezávislá ECB jednotnou měnovou politiku za účelem cenové stability. Členské státy řídí své vlastní ekonomiky a činí daňová a výdajová rozhodnutí v rámci společných pravidel stanovených Smlouvou a Paktem stability a růstu. Tato pravidla stanovují limity pro rozpočtové deficity a vládní dluh, aby zajistila zdravé veřejné finance. Členské státy také spolupracují v rámci iniciativy pro růst a vytváření pracovních míst. Rada ministrů a Komise monitorují politiky a výkonnost členských států a dodržování pravidel stanovených Smlouvou a Paktem stability a růstu.

6

Jaké jsou přínosy eura?

Stabilní ceny, nízké úrokové sazby, eliminace kolísání směnných kurzů a udržitelné veřejné finance v kombinaci s jednotným trhem poskytují nejlepší rámec pro hospodářský růst, dlouhodobé investice a vyšší míru zaměstnanosti v Evropě.

Všechny členské státy se zavázaly k přijetí eura, kromě Velké Británie a Dánska, které mají zvláštní statut „opt-out“ z důvodu hospodářské suverenity – i nadále se však mohou stát členy eurozóny. Všechny jsou zavázány dosáhnout právní a hospodářské konvergence a splnit ekonomická kritéria vstupu pro rozpočtový deficit a vládní dluh, inflaci, úrokové sazby a stabilitu směnných kurzů. Nové členské státy, které se připojily k EU v roce 2004 a 2007, by měly vstupovat do eurozóny v průběhu několika let, počínaje rokem 2007. Švédsko se doposud nekvalifikovalo. V eurozóně žije přes 315 milionů lidí, tj. dvě třetiny obyvatelstva EU. Rozšířením eurozóny o nové členské státy se tento počet zvýší na více než 415 milionů obyvatel.

5

Jak euro funguje?

Prostřednictvím nezávislé Evropské centrální banky (ECB), která řídí společnou měnovou politiku, a úzké koordinace hospodářských politik mezi členskými státy v rámci Smlouvy o založení Evropských společenství a Paktu stability a růstu.

Jednotná měna zlevňuje a zjednodušuje přeshraniční obchodování a cestování odstraněním rizik a nákladů spojených s existencí směnných kurzů, a to jak pro spotřebitele, tak i pro podnikatele. Cenová transparentnost v rámci jednotného trhu umožňuje snadné porovnání, zvýšenou konkurenci, a tím i nižší ceny. Hospodářská a cenová stabilita snižuje rizika a umožňuje podnikatelům dlouhodobě plánovat – podporuje tak investice a zaměstnanost. Velikost a bohatství eurozóny ji chrání před vnějšími šoky a činí z eura, vedle amerického dolaru, atraktivní mezinárodní měnu pro mezinárodní obchod, půjčky a vytváření rezerv.